

Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-759. – c: *Vysoké Mýto*, Blick aus dem Fenster des Restaurants U Tejnorů in Richtung Laurentiuskirche, 1916. Schwarzweiße Ansichtskarte. Herausgegeben von Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-892. – d: *Pozdrav z Vys. Mýta*, Teil des Marktplatzes vom Turm des Prager Tores, 1898. Schwarzweiße Ansichtskarte. Herausgegeben von Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-937. – e: *Vysoké Mýto, Náměstí*, Ostseite des Přemysl-Otakar-II.-Marktplatzes mit dem Rathaus und dem Gerichtsgebäude, 1902. Schwarzweiße Postkarte. Herausgegeben von Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-947. – f: *Vysoké Mýto, Žižkova ulice*, Blick durch die Žižka-Straße mit Villen im Jugendstil in Richtung Kaserne und Eisenbahnhaltestelle, Anfang des 20. Jahrhunderts. Schwarzweiße Postkarte. Herausgegeben von Anonymus, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-954. – g: *Vys. Mýto*, Stadtkern aus dem Fenster der Mühle in der Chotzner Vorstadt, Anfang des 20. Jahrhunderts. Ansichtskarte, koloriert. Herausgegeben von Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-983. – h: *Pozdrav z Vys. Mýta*, Stadtansichten und ihre Denkwürdigkeiten mit Beschriftungen – Laurentiuskirche, Marktplatz, Wasserturm, Leitomischler Vorstadt, Prager Vorstadt (*Chrám sv. Vavřince, Pohled na náměstí, Vodárenská věž, Litomyšlské předměstí, Pražské předměstí*), Anfang des 20. Jahrhunderts. Postkarte, koloriert. Herausgegeben von Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-1125. – i: *VYSOKÉ MÝTO, Botanická zahrada*; botanischer Garten, der hier als eine der Grünanlagen um die Stadtmauer herum angelegt wurde, und die Klosterbastei, Anfang des 20. Jahrhunderts. Ansichtskarte, koloriert. Herausgegeben von Anonymus, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-1129. – j: *Vysoké Mýto / Letos přijdem / Kasárna c. k. pěšího pluku čís. 98*, 1907. Kaserne des k. k. Infanterieregiments Nr. 98, Postkarte, koloriert. Herausgegeben von Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-1132. – k: *Vysoké Mýto, C. k. pluk pěší zemské obrany čís. 30*, k. k. Landwehr-Infanterieregiment Nr. 30, 1903. Postkarte, koloriert. Herausgegeben von Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-1684. – l: *Vysoké Mýto. Limperka*, Stadtteil Limperka (Limberg, Lindenberg) in der Chotzner Vorstadt von Osten, Anfang des 20. Jahrhunderts. Ansichtskarte, koloriert. Herausgegeben von Josef Kunc, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-1994. – m: *Vysoké Mýto, Pražské předměstí*, Prager Straße, im Vordergrund das Jedlička-Haus, abgerissen beim Bau des neuen Straßendurchzuges in den 70erjahren des 20. Jahrhunderts, hinten Prager Tor und Turm der alten Post, Anfang des 20. Jahrhunderts. Ansichtskarte, koloriert. Herausgegeben von Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-2504. – n: *Vysoké Mýto. Ústecká třída*, Blick durch die Ústecká-Straße in der Chotzner Vorstadt in Richtung Stadt, Anfang des 20. Jahrhunderts. Ansichtskarte, koloriert. Herausgegeben von Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-2508. – o: *Vysoké Mýto. Partie od choceňské věže*, Chotzner Vorstadt vom Chotzner Tor, Anfang des 20. Jahrhunderts. Herausgegeben von Anonymus, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-2574. – p: *Pozdrav z Vys. Mýta*, einige Gebäude in der Stadt – Laurentiuskirche, Hotel Pošta (Post), Leitomischler Tor, Chotzner Turm, Prager Tor (*kostel sv. Vavřince, Hotel Pošta, Litomyšlská brána, Choceňská věž (Karaska), Pražská brána*), Anfang des 20. Jahrhunderts. Postkarte, koloriert. Herausgegeben von Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 22E-3561.

Hinterseite des Umschlages

Abb. Nr. 116: Blatt mit sieben Stadtansichten, 2. Hälfte des 19. Jahrhunderts. *Vysoké Mýto*. Anonymus. Lithografie, Höhe 505 mm, Breite 665 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Inv.-Nr. 19A-1390. Scan Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Detailed list of maps, plans and pictures of volume no. 33 – Vysoké Mýto

Compiled by Vojtěch Barcal, Tomáš Burda, Eva Semotanová, Robert Šimůnek, Přemysl Štych, Jan Vojtíšek, Jana Vojtíšková

Cover

Picture no. 1: The coat of arms of the town of Vysoké Mýto as of 2021. Graphic design by Petr Tomas.

Picture no. 2: An ideal view of Vysoké Mýto from the northeast, 17th century. *Vysoké Mýto v sedmnáctém století* (added later). Josef Šembera, approx. 1842. Lithography, height 100 mm, width 165 mm. Published as an appendix: ŠEMBERA, Alois Vojtěch: Vysoké Mýto. Královské věnné město v Čechách. Olomouc 1845. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-229. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Text sheets

Picture no. 3: A seal of the town of Vysoké Mýto, 1362. Copy: + S. BVRGENSIVM . DE CIVITATE HOMUTE. Wax natural colors, shield shaped seal, 62 × 66 mm. National archives, Archiv České koruny, inv. no. 837. Photo by Národní archiv.

Picture no. 4: A matrix of the great seal of the town of Vysoké Mýto, early 16th century. Copy: *sigillum + civitatis • alte • mute* +. Silver, diameter 45 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22J-99. Photo by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 5: A reconstruction model of Vysoké Mýto in the Middle Ages. An anonymous author, approx. late 19th century. A cardboard

model on a wooden board of dimensions 875 × 875 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 2D-5. Photo by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 6: Fragments of stone decorations from a vanished Minorite monastery, 14th century (2020). Vojtěch Barcal. A digital photograph. Author’s archives.

Picture no. 7: Vysoké Mýto, approx. the 1730s. *Hohemaut*. Friedrich Bernhard Werner. A photograph of an original pen-and-ink drawing destroyed during the Second World War. A glass board, height 180 mm, width 240 mm. Archiv Štenc, Praha, negative no. 46761d-4365. Scanned by Archiv Štenc, Praha.

Picture no. 8: A view of the town from the southeast before the fire in 1774 (1813). *Prospect der K. K. Leibgedingstadt Hohenmauth, wie sie vor der grossen Feüersbrunst bestanden ist, welche im Jahre 1774 die Stadt samt dem größten Theil der Vorstaedte eingeaeschert hat ....* Josef Šembera (*“Josephus Schembera 1813”*). A coloured pen-and-ink drawing, height 225 mm, width 385 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-178. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 9: A view of the town from the southeast, 1813. *Prospect der Stadt Hohenmauth von der Südostseite. Aufgenommen im Jahr 1813 von Josef Schembera*. Pen-and-ink drawing, height 290 mm, width 465 mm, a cut-out. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-184. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 10: The so-called Vodárenská Bastion, 1812. *Der Waserthurm in Hohenmauth nach der Natur gezeichnet v. Jos. Schembera 1812*. Pen-and-ink drawing, height 310 mm, width 470 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-180. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 11: A view of the Litomyšlská Gate barbican and a bell tower with a gate to the cemetery by the Holy Trinity Church, 1814. *Eine Partie aus Hohenmauth Chrud. Kreises. / Nach der Natur gezeichnet und ausgearbeitet von Joseph Schembera in 1814*. An ink wash painting, height 290 mm, width 450 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-177. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 12: A bell tower and a gate to the cemetery by the Holy Trinity Church, 1823. Josef Šembera (*“Josef Šembera 1823”*). An ink wash painting, height 290 mm, width 450 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-144. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 13: An arch of triumph in the Pražské Suburb pictured in the direction to the town, 1833. *Stadt Hohenmauth, Chrud. Kr. / Ein-fahrt in die Prager Vorstadt, am 22. September*. Josef Šembera (*“Josef Schembera”*). A lithography, height 227 mm, width 294 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-67. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 14: An arch of triumph in the Litomyšlské Suburb pictured in the direction away from the town, 1833. *Stadt Hohenmauth, Chrud. Kr. / Ausfahrt aus der Leitomischler Vorstadt, am 22. Septbr*. Josef Šembera (*“Josef Schembera”*). A lithography, height 227 mm, width 294 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-66. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 15: A view of the Malé Mlýny mill in the Pražské Suburb, before 1843. *Malé Mlýny ve Vysokém Mýtě*. Josef Šembera (*“Kreslil a ryl Jos. Šembera”*). A lithography, height 210 mm, width 270 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-68. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 16: Sketches of towers and churches in Vysoké Mýto, approx. 1843. Josef Šembera. A pen-and-ink drawing, height 133 mm, width 345 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-86. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 17: The Klášterská Bastion, 1862. *Klásterská bašta v roce 1862*. An anonymous author. A piece of graphic art, height 95 mm, width 68 mm. Published as an appendix to: JIREČEK, Hermenegild: Královské věnné město Vysoké Mýto. Obraz místopisný, dějepavný, životopisný i statistický. Vysoké Mýto 1884. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, shelf mark C 11. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 18: The square, 1863. Julius Menzel. A photograph, height 290 mm, width 330 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1248. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 19: A view from the square towards the Litomyšlská Gate, 1871. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 165 mm, width 121 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-12. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 20: The northeastern corner of the square, approx. 1871. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 105 mm, width 159 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-14. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 21: The southwestern corner of the square, before 1876. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 122 mm, width 164 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č 22D-15. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 22: The southwestern corner of the square, 1890. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 122 mm, width 164 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-16. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 23: The secondary school ('realschule'), the 1870s. *Die Haupt und Realschule zu Hohenmauth – Hlavní a reální škola ve Vysokém Mýtě*. A. Hüttel. A piece of graphic art, height 600 mm, width 440 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, archives, no inv. no. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 24: Proposal of regothization of the Church of St. Lawrence, 1878. *Děkanský chrám ve Vysokém Mýtě: Podle plánu Frant. Schmoran-*

ze upravil Josef Škorpil. A photo-lithography, height 150 mm, width 355 mm. Published as an appendix to: JIREČEK, Hermenegild: Královské věnné město Vysoké Mýto. Obraz místopisný, dějepavný, životopisný i statistický. Vysoké Mýto 1884. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, shelf mark C 11. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 25: A view through Försterova Street towards the Church of St. Lawrence, approx. 1880. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 100 mm, width 142 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1034. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 26: Zdonínská Street (today’s Komenského) in the Litomyšlské Suburb, 1880. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 158 mm, width 110 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-10. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 27: A view from the square towards the Pražská Gate, before 1882. A photograph, height 115 mm, width 162 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-27. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 28: The Pražská Gate, before 1882. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 100 mm, width 137 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-26. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 29: Remains of the town fortification system and the old deanery building, before 1880. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 205 mm, width 260 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1018. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 30: The general public hospital, approx. 1880. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 248 mm, width 318 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1011. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 31: The Church of St. Lawrence before the Neo-Gothic modification, 1886. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 226 mm, width 277 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1021. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 32: The Church of St. Lawrence and the grammar school, approx. 1887. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 248 mm, width 318 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1024. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 33: A double choir loft in the Church of St. Lawrence, 1888. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 195 mm, width 247 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1255. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 34: The Church of St. Lawrence during the renovation of the western façade, approx. 1892. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 235 mm, width 205 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1025. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 35: The Choceňské Suburb, approx. 1884. Josef Králík. A photograph, height 86 mm, width 113 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1174. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 36: The cemetery surrounding the Church of the Holy Trinity, 1890. A photograph, height 195 mm, width 247 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-929. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 37: Barracks for the 98th infantry regiment, 1892. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 121 mm, width 164 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-22. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 38: Cavalry barracks of the 2nd Landwehr regiment, 1892. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 222 mm, width 277 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-994. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 39: A view of the town centre from the southwest, approx. 1900. A photograph, height 180 mm, width 129 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22N-493. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 40: Tyršovo Square from the tower of the Pražská Gate, before 1900. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 100 mm, width 142 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1148. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 41: Old buildings in the Litomyšlské Suburb, before 1900. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 113 mm, width 153 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1189. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 42: The grammar school building, approx. 1900. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 248 mm, width 318 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-975. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 43: A Baroque house in Děkanská (today’s Försterova) Street, before 1900. A photograph, height 120 mm, width 175 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-128. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 44: The so-called ‘Bubnův House’ (no. 107), 1903. Josef Králík. A photograph, height 116 mm, width 130 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1175. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 45: Žižkova Street (today’s Gen. Závady), after 1900. A photograph, height 130 mm, width 180 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-100. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 46: Tomášek’s brickworks in the Pražské Suburb, approx. 1900. Josef Králík. A photograph, height 95 mm, width 165 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1191. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 47: A view of the town from the north from the Králík's Meadow, 1903. Josef Králík. A photograph, height 113 mm, width 158 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1168. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 48: A view of the town from the south, approx. 1905. A photograph, height 125 mm, width 175 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-4978. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 49: The Pražské Suburb as seen from the Pražská Gate, 1903. Josef Králík. A photograph, height 99 mm, width 145 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1176. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 50: Buildings in the Pražské Suburb, approx. 1905. A photograph, height 120 mm, width 170 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-129. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 51: Havlíčkovy Park, early 20th century. *Vysoké Mýto. Havlíčkovy sady.* A coloured postcard. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-2310. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 52: A view through Försterova Street towards the Church of St. Lawrence, approx. 1907. Ferdinand A. Brožek. A photograph, height 125 mm, width 157 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1030. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 53: A view of the town from the west from the building of the new town brewery, before 1910. Jan Popelka. A photograph, height 128 mm, width 175 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-5052. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 54: The southern and western side of the square as seen from the tower of the district prosecutor's office, approx. 1910. A photograph, height 124 mm, width 172 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-62. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 55: The northeastern corner of the square, approx. 1910. A photograph, height 132 mm, width 179 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-76. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 56: A view from the tower of the Pražská Gate towards the square, early 20th century. A photograph, height 120 mm, width 163 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-65. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 57: The Litomyšlské Suburb from the tower of the Church of St. Lawrence, 1913. A photograph, height 123 mm, width 159 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-91. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 58: A draft design of Charvát's villa, 1910. *Návrh villy P. V. Charváta ve Vysokém Mýtě.* Jan Kotěra. A copy of construction plans, height 500 mm, width 640 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22F-551. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 59: A view of the town from the south from the Blahovský Stream, before 1918. Jan Popelka. A photograph, height 115 mm, width 163 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-4999. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 60: The northwestern section of the square, approx. 1920. Josef Králík. A photograph, height 90 mm, width 138 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-625. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 61: A view of the Havlíčkovy Park from the Pražská Gate, approx. 1920. Jaroslav Škorpil. A photograph, height 180 mm, width 240 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-923. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 62: An aerial view of the town from the southwest, 1923. *Pohledy s letadla, no. 232. Vysoké Mýto.* A black-and-white postcard. Published by Klub čsl. turistů v Praze, 1930. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-3622. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 63: Komenského Street with a new theatre building, 1925. Josef Králík. A photograph, height 85 mm, width 135 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-316. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 64: The late Gothic portal of house no. 206 in the square, approx. 1930. A photograph, height 127 mm, width 175 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-164. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 65: A view of the town from the southeast from the Dráby forest, approx. 1930. Jan Popelka. A photograph, height 115 mm, width 160 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-5000. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 66: A view of the Litomyšlské Suburb from the square, before 1930. Josef Králík. A photograph, height 90 mm, width 140 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-178. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 67: Army barracks in the Litomyšlské Suburb from the southeast, 1930. Jan Popelka. A photograph, height 85 mm, width 140 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-5137. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 68: Old buildings in the Choceňské Suburb, before 1930. Josef Králík. A photograph, height 87 mm, width 135 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-227. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 69: An industrial zone in the Pražské Suburb, before 1930. Josef Králík. A photograph, height 84 mm, width 135 mm. Re-

gionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-264. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 70: The train station, 1930. Jan Popelka. A photograph, height 126 mm, width 166 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1201. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 71: Vrchlického Street, before 1930. A photograph, height 87 mm, width 135 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-180. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 72: A view through Husova Street towards the centre, 1930. Jan Popelka. A photograph, height 115 mm, width 157 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-97. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 73: Husova Street, 1930. Jan Popelka. A photograph, height 115 mm, width 157 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-98. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 74: A view of the town from the east (northeast) from Vinice Hill, 1934–1935. A black-and-white postcard. Published by Jan Procházka, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-799.

Picture no. 75: The functionalistic building of the municipal savings bank in the square, 1934. Josef Lukeš. A photograph, height 171 mm, width 227 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1126. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 76: The Týrsova outdoor swimming resort, 1935. A photograph, height 90 mm, width 140 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-6850. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 77: Komenského Street, 1938. Jan Popelka. A photograph, height 115 mm, width 155 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-7846. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 78: A view of the town from the Choceňské Suburb, approx. 1938. Jan Popelka. A photograph, height 105 mm, width 155 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-4963. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 79: Buildings of the new town brewery in the Pražské Suburb, approx. 1938. Jan Popelka. A photograph, height 120 mm, width 170 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-5143. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 80: The Visnarov mill in the eastern edge of the town, 1938. Jan Popelka. A photograph, height 115 mm, width 158 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-4845. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 81: The corner of Nerudova Street and the square, 1943. Jan Popelka. A photograph, height 140 mm, width 90 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-6961. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 82: Andělská Street, 1945. Jan Popelka. A photograph, height 95 mm, width 160 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-4951. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 83: A view of a part of the town from the north from Bučkův Hill, 1950. Jan Popelka. A photograph, height 90 mm, width 140 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-4986. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 84: The Marian (plaque) column in Přemysla Otakara II Square, approx. 1950. Jan Popelka. A photograph, height 88 mm, width 140 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-4985. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 85: A model of the housing estate by the cemetery, the 1950s. An anonymous author. A cardboard model placed on a wooden board of dimensions 1200 × 900 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 2D-6. Photo by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 86: An aerial view of the town centre, the 1960s. Josef Teplý. A photograph, height 128 mm, width 170 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-8615. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 87: A model of a housing estate in the Pražské Suburb, 1965. An anonymous author. A photograph, height 115 mm, width 175 mm. Státní oblastní archiv v Zámruku – Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí, Okresní národní výbor Ústí nad Orlicí, box 654, inv. no. 6338. Photo by Robert Šimůnek.

Picture no. 88: The Pražské Suburb as seen from the tower of the Pražská Gate, 1967. Josef Teplý. A photograph, height 130 mm, width 180 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-1964. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 89: Ledajaks' house in the so-called Prasečí (Pig) Square, approx. 1970. František Schejbal. A photograph, height 180 mm, width 240 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-3221. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 90: A view of the town from the northwest, approx. 1970. Josef Teplý. A photograph, height 90 mm, width 227 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-8603. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 91: The northeastern corner of the square, 1973. Josef Teplý. A photograph, height 175 mm, width 235 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-2005. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 92: The building site of a new post office, 1973. Josef Teplý. A photograph, height 175 mm, width 235 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-2009. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 93: The new post office building and the tower of the Choceňská Gate, 1975. Jiří Černý. A photograph, height 183 mm,

width 240 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-8521. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 94: The original look of the main transit road in the town, 1974. Pavel Rajm. A photograph, height 120 mm, width 180 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-2047. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 95: An aerial view of the Karosa Company, approx. 1973. Josef Teplý. A photograph, height 180 mm, width 240 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-2075. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 96: An aerial view of a part of the town centre and a part of the Choceňské Suburb, the 1970s. Josef Teplý. A photograph, height 182 mm, width 242 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-8678. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 97: Pražská Street and the town centre from the west, 1978. Josef Teplý. A photograph, height 120 mm, width 183 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-8581. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 98: Komenského Street with the birthplace of Hermenegild Jireček, before 1979. Josef Teplý. A photograph, height 130 mm, width 180 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-2165. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 99: The construction of the Družba housing estate in the Litomyšlské Suburb, 1977. A photograph, height 130 mm, width 180 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-2688. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 100: Bricked residential buildings in the Družba housing estate, 1977. A photograph, height 130 mm, width 180 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-2690. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 101: New residential buildings in Rokycanova Street in the Pražské Suburb, 1977. Jiří Černý. A photograph, height 130 mm, width 180 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-2693. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 102: A road junction in the Pražské Suburb after a new transit road was completed, approx. 1984. Jiří Jareš. A photograph, height 125 mm, width 175 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-4220. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 103: A high-rise building of the Karosa Company in the Pražské Suburb, 1985. A photograph, height 130 mm, width 182 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-4337. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 104: The construction of prefabricated houses near the Blahovský Stream (Nejzbach), 1991. Stanislav Loskot. A photograph, height 180 mm, width 130 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22D-12832. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 105a: A view of the town from the north from the hillside of Bučkův Hill, 2020. Vojtěch Barcal. A digital photograph. Author's archives.

Picture no. 105b: A view of the town from the southwest from the village of Vanice, 2020. Vojtěch Barcal. A digital photograph. Author's archives.

Picture no. 105c: A view of the town from the southeast from Dráby Hill, 2020. Vojtěch Barcal. A digital photograph. Author's archives.

Map sheet no. 1

Map no. 1: Vysoké Mýto and its surroundings in Müller's map of Bohemia from 1720. *Mappa geographica regni Bohemiae in duodecim circulos divisae cum comitatu Glacensi et districtu Egerano adjunctis ... Joh: Christoph: Müller ... A:C:M.DCC.XX. Michael Kauffer sculpsit Augusta Vind:.* Copperplate engraving, graphic scale [1 : 132 000], section XIV, XV, height 465 mm, width 540 mm, a cut-out. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark MSHU-MAP-A-11. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdíby.

Map no. 2: Vysoké Mýto and its surroundings in a map of the Chrudimský Region by František Jakub Jindřich Kreybich from 1833. *Charte vom Chrudimer Kreise des Königreiches Böhmen, nach zuverlässigen geographischen Hilfsmitteln neu bearbeitet von Fr. Jac. Heinrich Kreybich. Prag, C. W. Enders.* Copperplate engraving, graphic scale [1 : 241 000], height 380 mm, width 480 mm, a cut-out. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark MSHU-MAP-A-268. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdíby.

Map no. 3: Vysoké Mýto and its surroundings in a special map of the 3rd land survey of the Austro-Hungarian Monarchy from 1880. Sheet *Hohenmauth und Leitomischl, Zone 6, Col. XIV*, heliogravure, 1 : 75 000, height 380 mm, width 495 mm, a cut-out. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark MSHU-MAP-C-1129. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdíby.

Map sheet no. 2

Map no. 4: Vysoké Mýto and its surroundings in a map of the Josephinian land survey of Bohemia from 1780–1783. A manuscript coloured map, graphic scale [1 : 28 800], section no. 149, sheet height 408 mm, width 618 mm, a cut-out. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv Wien. Reproduced by Laboratoř geoinformatiky UJEP Ústí nad Labem.

Map sheet no. 3

Map no. 5: A map of the town centre, 1816. *Plan über Erbauung eines neuen Stückes Straße von 309 Kurentklatler durch die K. Leibgedingstadt Hohenmauth in Chrudimer Kreise.* Karl Knorr (1816), copied

by Jan Balcar 1888. A pencil sketch, height 390 mm, width 460 mm, no scale. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Archives, František Hyksa fund, inv. no. 179, kart. 5. Scanned by Martin Štěpán.

Map sheet no. 4

Map no. 6: A plan of the water distribution and sewage network, 1828. *Situations-Plan A der K. Leibgedingstadt Hohenmauth Chrudimer Kreises ohne den Vorstädten Behufs der Stadtpflasterung. / Aufgenommen im Jahre 828.* Karl Knorr. A manuscript coloured map, height 500 mm, width 705 mm, scale in Viennese fathoms. Státní oblastní archiv v Zámrsku – Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí, Archiv města Vysoké Mýto, not registered. Scanned by Jan Košek.

Map sheet no. 5

Map no. 7: An imperial compulsory imprint of the map of stable cadaster of the town of Vysoké Mýto from 1839. Sheet VII, XII. A coloured lithography, graphic scale [1 : 2880], sheet height 526 mm, width 658 mm, a cut-out. Ústřední archiv zeměměřičtví a katastru, Praha, shelf mark B2a/C6/8959. Scanned by Ústřední archiv zeměměřičtví a katastru, Praha.

Map sheet no. 6

Map no. 8: Vysoké Mýto and its surroundings in a map of the 2nd land survey of Bohemia from 1852–1853, completed and corrected, after 1868 (completion, correction not identified). A manuscript coloured map, graphic scale [1 : 28 800], section no. IX/10, östliche Colonne, sheet height 527 mm, width 527 mm, a cut-out. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv Wien. Reproduced by Laboratoř geoinformatiky UJEP Ústí nad Labem.

Map sheet no. 7

Map no. 9: A town map, 1882. *Úplný plán král. věn. města Vysokého Mýta.* An anonymous author (stated only: *Tiskem a nákladem A. Tůmy ve Vysokém Mýtě, 1882*). A coloured lithography, height 325 mm, width 633 mm, no scale [1 : 2880]. Státní oblastní archiv v Zámrsku – Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí, Archiv města Vysoké Mýto, not registered. Scanned by Jan Košek.

Map sheet no. 8

Map no. 10: A town map, after 1882–1888. *Plán Vysokého Mýta.* An anonymous author. A manuscript coloured map, height 450 mm, width 560 mm, no scale. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22F-540. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Map sheet no. 9

Map no. 11: A town map, approx. 1907. *Plán král. věnného města Vysokého Mýta.* Kreslil Jan Podhájský, t. č. náměstek starostův. Nákladem knihkupectví Josefa Kunce ve Vysokém Mýtě. A coloured print, height 590 mm, width 545 mm, no scale. Státní oblastní archiv v Zámrsku – Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí, Archiv města Vysoké Mýto, not registered. Scanned by Jan Košek.

Map sheet no. 10

Map no. 12: A map of the territory administered by the Vysoké Mýto district governor, 1907. *Mapa okresní politické správy Vysoké Mýto.* Josef Dmych. A coloured print, height 590 mm, width 545 mm, scale 1 : 100 000. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22F-378. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Map sheet no. 11

Map no. 13: Vysoké Mýto and its surroundings in a map of the 3rd land survey, about 1917–1918 (no date specified). Print, sheet no. 4056/2, graphic scale [1 : 25 000], sheet height 550 mm, width 700 mm, a cut-out. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark MSHU-MAP-C-1766. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdiaby.

Map sheet no. 12

Map no. 14: A town map, 1936. *Plán města Vysokého Mýta.* Bohumír Třasák. A coloured print, height 598 mm, width 565 mm, no scale. Státní oblastní archiv v Zámrsku – Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí, Archiv města Vysoké Mýto, not registered. Scanned by Jan Košek.

Map sheet no. 13

Map no. 15: A town map, 1943. *Hohenmauth (Vysoké Mýto). 4056.* [Landesvermessungsamt Böhmen u. Mähren]. A coloured print, height 385 mm, width 430 mm, scale 1 : 10 000. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, shelf mark MSHU-MAP-B-930. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdiaby.

Map sheet no. 14

Map no. 16: A development plan of the town, 1948. *Rozborové plány města Vysokého Mýta 18. Náčrt určovacího plánu. Červenec 1948. Reprodukováno v reprodukčním ústavu ministerstva financí v Praze v roce 1949.* Ladislav Machoň. A coloured print, height 610 mm, width 615 mm, [scale 1 : 5000]. Státní oblastní archiv v Zámrsku – Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí, Archiv města Vysoké Mýto, not registered. Scanned by Jan Košek.

Map sheet no. 15

Map no. 17: A structural research of the housing development in the Pražské and Litomyšlské Suburbs, 1968. *Koncepce přestavby Vy-*

sokého Mýta. Stavoprojekt Hradec Králové – Urbanistický ateliér Hradec Králové. Designer in charge: Ing. arch. L. Potůček, 1968. A coloured print, height 295 mm, width 720 mm, scale 1 : 2880. Státní oblastní archiv v Zámrsku – Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí, Okresní národní výbor Ústí nad Orlicí, box 657, inv. no. 6358. Scanned by Jan Košek.

Map no. 18: Proposed utilization of some areas in the Pražské and Litomyšlské Suburbs, 1968. *Koncepce přestavby Vysokého Mýta.* Stavoprojekt Hradec Králové – Urbanistický ateliér Hradec Králové. Designer in charge Ing. arch. L. Potůček. A coloured print, height 295 mm, width 720 mm, scale 1 : 2880. Státní oblastní archiv v Zámrsku – Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí, Okresní národní výbor Ústí nad Orlicí, box 657, inv. no. 6358. Scanned by Jan Košek.

Map sheet no. 16

Map no. 19: An overall development plan of the town, 1970. *Vysoké Mýto. Směrný územní plán.* Arch. L. Reml, SÚRP MO. A coloured print, height 1210 mm, width 960 mm, scale 1 : 5000. Státní oblastní archiv v Zámrsku – Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí, Archiv města Vysoké Mýto, not registered. Scanned by Jan Košek.

Map sheet no. 17

Map no. 20: A town map, 1982. *Vysoké Mýto – mapa čísel popisných.* An anonymous author. A coloured print, height 770 mm, width 623 mm, scale 1 : 5 000. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22F-383. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Map sheet no. 18

Map no. 21: A map of the municipal heritage zone, 1986. *Mapa památkové zóny města Vysoké Mýto.* Geodézie, n. p. Pardubice. A coloured print, height 590 mm, width 425 mm, scale 1 : 2000. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22F-372. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Map sheet no. 19

Map no. 22: A development plan of the town, 2015. *Vysoké Mýto – územní plán. Právní stav po změně č. 2. Hlavní výkres. Urbanistická koncepce. Koncepce uspořádání krajiny.* Designer in charge Ing. arch. Ivana Petrů, Atelier AURUM s. r. o. Pardubice. Scale 1 : 5000. A cut-out. © Městský úřad Vysoké Mýto, 2020.

Map sheet no. 20

Map no. 23: A vertical aerial photograph of Vysoké Mýto, 1937. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 87.07747. The aerial photograph provided by VGHMÚř Dobruška © MO ČR, 2020.

Map sheet no. 21

Map no. 24: A vertical aerial photograph of Vysoké Mýto, 1957. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 86.00969. The aerial photograph provided by VGHMÚř Dobruška © MO ČR, 2020.

Map sheet no. 22

Map no. 25: A vertical aerial photograph of Vysoké Mýto, 1976. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 15462. The aerial photograph provided by VGHMÚř Dobruška © MO ČR, 2020.

Map sheet no. 23

Map no. 26: A vertical aerial photograph of Vysoké Mýto, 1993. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 01748. The aerial photograph provided by VGHMÚř Dobruška © MO ČR, 2020.

Map sheet no. 24

Map no. 27: A vertical aerial photograph of Vysoké Mýto, 2018. Map source – Ortofoto ČR, 2018 © Český úřad zeměměřický a katastrální, www.cuzk.cz.

Map sheet no. 25

Picture no. 106a–i: House tenure and changes in the housing development in the square, 1600–1924. *Přehled majitelů domů na náměstí ve Vysokém Mýtě v jednotlivých stoletích od r. 1600–1924. Dle náčrtů okresního soudce Jana Balcara v jeho historii o náměstí ve Vys. Mýtě sestavil a mapkami opatřil učitel v. v. Jan Balcar, otec autora.* Coloured pen-and-ink drawings, 9 sheets, (unified) height 200 mm, width 330 mm, scale 1 : 1000. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Archives, František Hyksa fund, inv. no. 179, box 5. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Map sheet no. 26

Map no. 28a: A negative plan of Vysoké Mýto and its surroundings where the town layout and street blocks are marked according to a map of the 2nd land survey of Bohemia from 1852–1853, completed and corrected after 1868, section no. IX/10, östliche Colonne. A reconstruction map by Eva Semotanová, cartographically processed by Petra Jílková.

Map no. 28b: A negative plan of Vysoké Mýto and its surroundings where the town layout and street blocks are marked as of the early 21st century with the use of modern digital data from the Geoportal of the Český úřad zeměměřický a katastrální. A reconstruction map by Eva Semotanová, cartographically processed by Petra Jílková.

Map no. 28c: A digital model of the territory of Vysoké Mýto and its surroundings where the town layout and street blocks are marked

according to a map of the 2nd land survey of Bohemia from 1852–1853, completed and corrected after 1868, section no. IX/10, östliche Colonne. A reconstruction map by Eva Semotanová, cartographically processed by Petra Jílková.

Map no. 28d: A digital model of the territory of Vysoké Mýto and its surroundings where the town layout and street blocks are marked as of the early 21st century with the use of modern digital data from the Geoportal of the Český úřad zeměměřický a katastrální. A reconstruction map by Eva Semotanová, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 27

Map no. 29: A landscape pattern of Vysoké Mýto and its surroundings in the mid-19th century. A reconstruction map by Eva Semotanová, consultation by Vojtěch Barcal, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 28

Map no. 30: The development of land tenure in the town of Vysoké Mýto up to 1848. A reconstruction map by Jana Vojtíšková, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 29

Map no. 31: Vysoké Mýto in the mid-19th century. Vectorization of a map of the stable cadaster 1 : 2500. A reconstruction map by Tomáš Burda, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 30

Map no. 32: The administrative development of the town of Vysoké Mýto 1850–2019. A reconstruction map by Tomáš Burda, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 31

Map no. 33: The territorial and administrative development of the Vysoké Mýto region between 1850–2019. A reconstruction map by Tomáš Burda, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 32

Map no. 34: Long-term changes in the utilization of areas in the Vysoké Mýto region between 1845–2010. A reconstruction map by Přemysl Štych, cartographically processed by Přemysl Štych.

Map sheet no. 33

Map no. 35: The development of landscape, industry and transport in the Vysoké Mýto region from the mid-19th century till the mid-20th century. A reconstruction map by Tomáš Burda, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 34

Picture no. 107: A view of the town from the northeast pictured in the former altar picture from the Church of the Holy Trinity, 1745. An anonymous author. An oil painting, height 1970 mm, width 1200 mm, a whole picture and a detail. Římskokatolická farnost – děkanství Vysoké Mýto, no inv. number; Photo by Jaroslav Blajda.

Map sheet no. 35

Picture no. 108: A view of the town from the north in a votive picture from Kniřov, 1775. An anonymous author. An oil painting, height 1705 mm, width 1070 mm, a whole picture and a detail. Římskokatolická farnost – děkanství Vysoké Mýto. Photo by Jaroslav Blajda.

Map sheet no. 36

Picture no. 109: An ideal view of the town from the northeast, 17th century. Josef Šembera, 1843. A pen-and-ink drawing coloured with watercolors, height 345 mm, width 488 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-230. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 110: A view of the town from the northeast, before 1845. Josef Šembera. A coloured pen-and-ink drawing, height 336 mm, width 479 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-231. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Map sheet no. 37

Picture no. 111: A veduta of the town from the north, 1805. *Die koenigl. Leibgedingstadt Hohemaut im Chrudimer Kreise vom Norden. J. V. 1805.* Jan Venuto. A coloured pen-and-ink drawing, height 307 (265) mm, width 483 (440) mm. Österreichische Nationalbibliothek, Wien, inv. no. Z20804680X. Scanned by Österreichische Nationalbibliothek, Wien.

Map sheet no. 38

Picture no. 112: A veduta of the town from the northeast, the fire on 14th June 1816. *Brand der k. Leibgedingstadt Hohenmauth am 14. Juny, 1816, welcher nebst dem Rathause, Fleischbänken, Gemeind-Brau- u. Spritzenhaus, Wasser u. Wachthurme sammt beiden Stadtuhren die Becker u. Judenläden, einen k. k. Kavallerie Stall, die Schiessstadt mit 180 bürgerlichen Hausern auf 3 Ringseiten u. in 8 Gäsen in der Stadt u. 25 Wohngebäude mit 11 Scheuern auf der Prager Vorstadt verzehret.* Josef Šembera (*“Jos. Schembera fecit”*). A piece of graphic art, height 385 mm, width 465 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-39. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Picture no. 113: A veduta of the town from the northeast, the fire on 14th June 1816. *Brand der k. Leibgedingstadt Hohenmauth am 14. Juny 1816.* Josef Šembera (*“Jos. Schembera fecit”*). An etching coloured by hand, height 313 mm, width 428 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-40. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Map sheet no. 39

Picture no. 114: A view of the southern side of the square, 1838. Antonín Schauer. Oil on wood, height 1040 mm, width 1620 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-865. Photo by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Map sheet no. 40

Picture no. 115a–p: A postcard of the town of Vysoké Mýto, 1898–1935. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě. – a: *Pozdrav z Vysokého Mýta, Vysoké Mýto r. 1858*, early 20th century. A coloured postcard. Published by František Čermák’s bookshop, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-743. – b: *Vysoké Mýto*, a view of the Pražské Suburb and at the back, there are towers of the old town– the Pražská Gate, the old post office and the Choceňská Gate, 1910. A coloured postcard. Published by Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-759. – c: *Vysoké Mýto*, a view from the window of the Tejnora Restaurant towards the Church of St. Lawrence, 1916. A black-and-white postcard. Published by Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-892. – d: *Pozdrav z Vys. Mýta*, a view of a part of the square from the tower of the Pražská Gate, 1898. A black-and-white postcard. Published by Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-937. – e: *Vysoké Mýto, Náměstí*, a view of the eastern side of the Přemysla Otakara II Square with the Town Hall and the court of justice, 1902. A black-and-white postcard. Published by Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-947. – f: *Vysoké Mýto, Žižkova ulice*, a view through Žižkova Street with Art Nouveau villas in the direction to the army barracks and the railway stop, early 20th century. A black-and-white postcard. Published by an anonymous author, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-954. – g: *Vys. Mýto*, a view of the town centre from a window of a mill in the Choceňské Suburb, early 20th century. A coloured postcard. Published by Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-983. – h: *Pozdrav z Vys. Mýta*, several views of the town and its sights with captions (*Chrám sv. Vavřince, Pohled na náměstí, Vodárenská věž, Litomyšlské předměstí, Pražské předměstí*), early 20th century. A coloured postcard. Published by Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-1125. – i: *VYSOKÉ MÝTO, Botanická zahrada*; a botanical garden – it was created as one of the parks adjoining the town fortification system, and the Klášterská Bastion, early 20th century. A coloured postcard. Published by an anonymous author, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-1129. – j: *Vysoké Mýto / Letos přijdem / Kasárna c. k. pěšího pluku čís. 98*, 1907. A coloured postcard. Published by Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-1132. – k: *Vysoké Mýto, C. k. pluk pěší zemské obrany čís. 30*, a view of the army barracks, 1903. A coloured postcard. Published by Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-1684. – l: *Vysoké Mýto. Limperka*, a view of the Limperka neighbourhood in the Choceňské Suburb as seen from the east, early 20th century. A coloured postcard. Published by Josef Kunc, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-1994. – m: *Vysoké Mýto, Pražské předměstí*, a view along Pražská Street, the house at the front is the Jedličkův House pulled down due to the construction of a new transit road in the 1970s, the Pražská Gate and the old post office tower are at the back, early 20th century. A coloured postcard. Published by Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-2504. – n: *Vysoké Mýto. Ústecká třída*, a view along Ústecká Street in the Choceňské Suburb in the direction of the town, early 20th century. A coloured postcard. Published by Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-2508. – o: *Vysoké Mýto. Partie od choceňské věže*, a view of the Choceňské Suburb as seen from the Choceňská Gate, early 20th century. Published by an anonymous author, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-2574. – p: *Pozdrav z Vys. Mýta*, several pictures of local buildings (*kostel sv. Vavřince, Hotel Pošta, Litomyšlská brána, Choceňská věž (Karaska), Pražská brána*), early 20th century. A coloured postcard. Published by Jan Novák, Vysoké Mýto. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 22E-3561.

Back side of the cover

Picture no. 116: A sheet with seven views of the town, 2nd half of the 19th century. *Vysoké Mýto*. An anonymous author. A lithography, height 505 mm, width 665 mm. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. no. 19A-1390. Scanned by Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Vysoké Mýto

Das Gebiet der späteren Stadt Vysoké Mýto (Hohenmauth, manchmal gekürzt Mauth) gehörte in Hinsicht der Naturbeschaffenheit nicht zum alten Siedlungskern, die Bedeutung dieses Raumes hing jedoch von dem hier durchführenden wichtigsten Verbindungsweg ab, welcher Böhmen im Westen und Mähren im Osten verband, der bereits seit der Urzeit gebraucht wurde und traditionell als **Trstenická stezka (Trstenitzer Weg)** bezeichnet wird. Mit der Entstehung von Böhmen im frühen Mittelalter gewann das Gebiet noch eine Qualität, da es sich zur **Grenzscheide zwischen Böhmen und Mähren** entwickelte. Damit hängen in diesem Gebiet regionale Siedlungskernpunkte zusammen, die sich hier noch vor der Entstehung der Stadt Hohenmauth befanden. Einer davon war das Gebiet Hrutovská pole (in älterer deutscher Literatur Hrutower Gebiet) genannt, das als Stelle zur Mauteinnahme, aber auch zu der Versammlung des Heeres an der Landesgrenze bestimmt war. Der zweite Kernpunkt war die Fürstenburg in Vraclav (Wratzlau).

Diese wird in Urkunden seit der Mitte des 11. Jahrhunderts belegt und stand an der Spitze der Wratzlauer Provinz. In Jahre 1108 war Vraclav Schauplatz blutiger Ereignisse, als hier auf Befehl des Fürsten Svatopluk ein Teil des Adelsgeschlechtes Vršovci (manchmal deutsch Wrschowetze) ermordet wurde. Die Wratzlauer Provinz wurde schon in der 2. Hälfte des 12. Jahrhunderts bei der Pfandpolitik des Fürstentums Böhmen genutzt, als sie gemeinsam mit weiteren ostböhmischem Provinzen dem Přemysliden-Nebenzweig, den Děpoltitzen (Haus Diepold), verliehen wurde. Diese kamen um das ostböhmische Lehen wegen ihrem Widerstand gegen König Přemysl Ottokar I. und dem Tode von Děpolt III. (Diepold III.) im Jahre 1223. Damals näherte sich jedoch bereits der Wandel der regionalen Siedlungskernpunkte von den Burgen in neu entstehende Königsstädte. Eine solche Siedlung soll **Staré Mýto (Altmauth)** gewesen sein, das irgendwann wohl in den 40erjahren gegründet und bereits in den 60erjahren des 13. Jahrhunderts eingegangen ist. Die hiesige Besiedlung, welche **auf der Landzunge südöstlich von Hohenmauth** entstand, blieb im vorstädtischen Stadium mit zwei Reihen hölzerner Anwesen und der Kirche des hl. Nikolaus weiter unentwickelt. Der Grund des Misserfolgs bei der Aussetzung von Staré Mýto und seiner darauf folgenden Verlegung waren wohl besitzrechtliche Gründe an der Grenze des königlichen Gebietes und die Besitzverhältnisse der Leitomischler Prämonstratenser-Kanonie, denn die Naturbeschaffenheit und die strategischen Bedingungen unterscheiden sich im Grunde genommen von Hohenmauth nicht.

Die **Königsstadt Hohenmauth selbst** wurde auf einer nicht allzu hohen landzungenförmigen Anhöhe über dem Zusammenfluss der Loučná (Lautschna) und des Blahovský-Baches (Netzbach) irgendwann in der ersten Hälfte der 60erjahre des 13. Jahrhunderts gegründet. Die erste Erwähnung über deren Existenz entnehmen wir aus der Gründungsurkunde der benachbarten Stadt Polička aus dem Jahre 1265. Den Stadtlukator kennen wir leider nicht, hypothetisch wird Konrad von Limberg (Lewendorf) erwogen, der die erwähnte Stadt Polička ausgesetzt hat. Das Magdeburger Stadtrecht wurde als juristische Basis für Hohenmauth bestimmt. Mit ihrem ausgemessenen Gebiet gehörte die Stadt zu mittelgroßen Königsstädten, nichtsdestoweniger hatte der Marktplatz (Ring, Ringplatz) ein wesentlich größeres Ausmaß als man erwarten könnte. Der Grund dieser ambitiösen Gründung mit großer freier Fläche des Marktplatzes war wohl als Ersatz und zur Beförderung des Hrutower Gebietes in Verbindung mit der Verwaltungsfunktion der Burg Vraclav gedacht. Obwohl das wirtschaftliche Projekt als eines beabsichtigten führenden Zolleinnahmeortes, sondern auch als eines wichtigen Marktflückens an der böhmisch-mährischen Grenze kaum in Erfüllung ging, kam die militärisch-strategische Lage von Hohenmauth in der Geschichte zur Geltung. Die Stadt selbst wurde nach dem Vorbild eines römischen Lagers als befestigter Vierkant mit zentralem Marktplatz und regelmäßigem Straßennetz ausgemessen. Die Straßen führten vom Marktplatz inmitten der einzelnen Seiten und von den Ecken, wobei die hinteren Straßen einen strategischen Ringweg an der Stadtmauer entlang bildeten. Der allmähliche Wandel von den hölzernen Bürgerhäusern in steinerne verwirklichte sich seit dem 14. Jahrhundert. Aus dieser Bauphase haben wir leider nur Keller erhalten und das vor allem im Falle der prunkvollsten Häuser am Marktplatz.

Nicht lange nach der Stadtgründung wurde die **Stadtbefestigung** geschaffen, die nach dem Vorbild der mittelböhmischen Koliner Stadtmauer erbaut werden sollte. Den Kern der Befestigung bildete ein mächtiger Wall aus Tonschiefer, verfestigt mit 28 prismatischen und halbrunden Basteien, die in Richtung Stadttinnern offen waren, und dazu mit einem Erdwall und Graben verstärkt. Der Zugang und die Zufahrt in die Stadt wurden durch drei zweitürmige Tore (Prager, Leitomischler und Chotzner) ermöglicht.

Am Ende des 13. Jahrhunderts wurde das ostböhmische landesherrliche Territorium, also einschließlich Hohenmauth, in machtpolitische Kalküle einbezogen, da es aufgrund Verhandlungen zwischen König Wenzel II. und dem Meißner Markgraf Friedrich Clemens aus dem Haus der Wettiner zum Tausch des genannten Gebietes für Wettinschen Besitz in Meißen kommen sollte. Zur Erfüllung dieser Vereinbarung kam es zwar nicht, jedoch bereits nach dem Tode von Wenzel II. wird Hohenmauth mit weiteren vier ostböhmischem Städten (Hradec Králové – Königgrätz, Chrudim, Polička und Jaroměř – Jermer) zur **königlichen Leibgedingestadt für die Königin Elisabeth Richza** bestimmt. Dies geschah wahrscheinlich 1305, bestimmt 1307. Diese Königs Witwe nutzte die Haltung der Leibgedingestädte zur Durchsetzung ihrer Machtposition im Königreich. Zuerst stand sie während der Machtkämpfe um den böhmischen Thron auf der Seite der Habsburger (1307–1308) und danach unterstützte sie aktiv den Widerstand der Herren von Ronow gegen König Johann von Luxemburg nach dem Kerker von Heinrich von Leipa (1315–1318), mit dem sie enge Beziehungen unterhielt. In beiden Fällen nutzte die Königin Hohenmauth und ihre weiteren Städte zur Einquartierung des Heeres ihrer Verbündeten. Falls im ersten Fall dazu die Leibgedingestädte einwilligten und als Gegenleistung großzügige Privilegien empfangen, die ihnen zuerst der römische König Albrecht I. von Habsburg und sein Sohn Herzog Friedrich und danach auch die Königin Elisabeth Richza erteilten, entschlossen sich im zweiten Fall die Städte einschließlich Hohenmauth zur Wehr und ließen im Jahre 1318 durch ihre Tore Heer von Johann von Luxemburg hinein. Danach kam es zu einer Vereinbarung zwischen König Johann mit der Königs Witwe, die auf die ostböhmischem Leibgedingestädte zugunsten der Einnahmen von den Gütern in Mähren verzichtete, wohin sie sich später zurückzog.

Die Heranziehung von Hohenmauth als **Leibgedingepfand** im Rahmen des böhmischen Herrschaftshauses, aber auch die Bündnisse zu den Herren von Leipa bestanden jedoch auch weiterhin. Im Jahre 1346 wurde als Leibgedinge die jährliche Auszahlung von 50 Pfund

Silber von der Hohenmauther Abgabe und dem Zoll zugunsten Agnes von Blankenheim, einer Verwandten von König Johann von Luxemburg und Witwe nach Heinrich II. von Leipa verschrieben. Diesen Pfand bestätigte im Jahre 1362 Karl IV. auch Agnes’ Sohn Heinrich III. von Leipa und seinen Erben. Außer dem Pfand für das Haus von Leipa nutzte Karl IV. die Hohenmauther Einnahmen ferner zur Ernährung der Besatzung der Burg Potštejn (Pottenstein), der er im Jahre 1355 über den Burggrafen Půta z Častolovic (Půta von Častolowitz) eine jährliche Rente von 100 Schock Groschen von den königlichen Einnahmen der Städte Hohenmauth und Chrudim verschrieb.

Wie anderen Königsstädten erteilte Johann von Luxemburg auch Hohenmauth im Jahre 1337 das Privileg, womit er die Macht des königlichen Unterkämmerer einschränkte und in den Städten die Position des Stadtrates festigte. Aus der Sicht der **Entwicklung der Selbstverwaltung** machte Hohenmauth eine übliche Entwicklung durch, als hier um die Mitte des 14. Jahrhunderts der Stadtrat zum Nachteil des Richters die führende Rolle spielte. Das Rathausgebäude wurde direkt auf dem Ringplatz wohl in der zweiten Hälfte des 14. Jahrhunderts erbaut, nichtsdestoweniger ermöglichen Quellen keine genauere Angaben über dessen Aussehen zu machen. Das Richteramt behielt sich auch weiterhin seinen wirtschaftlichen Einfluss, darüber zeugt der Erbbesitz seit dem neuen Richter Rudlin in den 50erjahren des 14. Jahrhunderts.

Die strategische Lage von Hohenmauth als Grenzstadt an der Hauptverbindung zwischen Böhmen und Mähren erweist sich ferner im Jahre 1362, als Krieg zwischen den Königreichen Böhmen und Ungarn drohte. Damals befahl Karl IV. den Königsstädten **Zeuglager** zu schaffen und die Rüstung zu vervollkommen, wobei Hohenmauth mit 300 kompletten Rüstungen, was ihre Anzahl betrifft, mit Nymburk (Neuenburg) die zweite Position hinter Hradec Králové und Pízeň (Pilsen) mit 400 Stück einnimmt.

Im Zusammenhang mit der böhmischen Königin erscheint Hohenmauth wiederum im Jahre 1353, als im Rahmen der Heiratsverträge Karl IV. seiner dritten Gemahlin Anna von Schweidnitz ein Mitgift von 15 000 Schock Groschen auf den Städten Hradec Králové, Polička und Hohenmauth versicherte. Inwieweit die Königin die Macht in den erwähnten Städten ergriff, ist nicht ganz klar. Erst Elisabeth von Pommern als vierte Gemahlin von Kaiser Karl IV. übernahm mit Sicherheit in ihre Macht Hohenmauth und weitere Leibgedingestädte, die sie von 1363 bis 1393 behielt. Während ihrer Regierung kam es zur definitiven **Institutionalisierung der Leibgedingestädte**. Die Aufsicht über diesen Städten hatten vor allem die königlichen Unterkämmerer und der Hofrichter. Finanzielle Ansprüche, die Elisabeth von Pommern zu ihren Städten hatte, wurden wohl etappenweise während ihres Witwenlebens erhöht und bedeuteten für die Städte eine ziemlich hohe Last, die in deren Verschuldung und darauf folgende Klage wegen den Ansprüchen der Königin nach dem Tode von Elisabeth von Pommern im Jahre 1393 mündeten. König Karl IV., unter dessen Macht und Regierung die Königsstädte zurückkehrten, reagierte mit einer Regelung der Kompetenzen zu den Leibgedingestädten auch für zukünftige böhmische Königinnen.

Im Hauskrieg nach der Gefangennahme von Wenzel IV. durch den Herrenbund im Jahre 1394 blieb Hohenmauth dem König treu, wie darüber Ausgaben für den Aufenthalt des königlichen Heeres in der Stadt belegen, das von Königs Bruder, dem Herzog Johann von Görlitz, gesammelt wurde. Die Ausgaben betragen eine ziemlich hohe Summe von 954,5 Schock Prager Groschen.

Die letzte Königin, welche die Leibgedingestädte vor dem Ausbruch der Hussitenrevolution innehatte, war Sophie von Bayern. Sie erhielt sie von ihrem Gatten Wenzel IV. wohl kurz vor ihrer Krönung zur böhmischen Königin im Jahre 1399. Im Jahre 1412 bestätigte auch der Thronfolger böhmischer Könige Sigismund von Luxemburg, dass Sophie die Leibgedingestädte innehat, als er einer neuen Verschreibung mit 10 000 ungarischen Gulden Königin Sophie durch Wenzel IV. auf ihren Leibgedingestädten zustimmte.

Obwohl Hohenmauth zu einer Leibgedingestadt böhmischer Königinnen bestimmt wurde, verlor es nicht im 14. und zu Beginn des 15. Jahrhunderts die Bündnisse zu der Macht des Königs. Die Stadt erwarb vom böhmischen König Privilegien und war fortwährend untrennbarer Bestandteil der Verwaltungsstrukturen im Königreich. Im Jahre 1372 erhielten zum Beispiel die Hohenmauther Bürger freies Testament. Hohenmauth gelangte somit spätestens zu Beginn des 14. Jahrhundert zum **Mittelpunkt des Mauther Kreises**. Im Rahmen dieses Kreises wurde 1381 der Stadt durch Wenzel IV. die Vollstreckung von Kreishinrichtungen erteilt, welche die Stadtverwaltung mindestens bis 1405 ausübte.

Aus der Sicht der kirchlichen Verwaltung stand Hohenmauth an der Spitze des **Dekanats**, das bereits in der zweiten Hälfte des 13. Jahrhunderts aus älteren Pfarrsprengeln im Loučná-Flusslauf und aus neueren durch Kolonisierungsaktivitäten entstandenen konstituiert wurde. Nach der Gründung des Bistums in Litomyšl (Leitomischl) wurde das Dekanat von der Prager Verwaltung in das neu entstandene Leitomischler Bistum übertragen. Den Umfang des Hohenmauther Dekanats kennen wir aus Urkunden der Jahre 1349 und 1351, die gerade im Zusammenhang mit der Gründung des Leitomischler Bistums veröffentlicht wurden, und es bestand aus 40 Pfarrsprengeln, drei Filialkirchen und dem Hohenmauther Minoritenkloster.

Von **Kirchenbauten** in der Stadt spielte die wichtigste Rolle die Laurentiuskirche, im südwestlichen Stadtteil platziert und mit dem Stadtfriedhof umgeben. Die Kirche wurde kurz nach der Stadtaussetzung gegründet und ihr steinernes Aussehen wurde ihr am Umbruch des 13. und 14. Jahrhunderts gegeben. Nichtsdestoweniger bereits in den 50erjahren des 14. Jahrhunderts wurde ein neues Bauwerk auf demselben Grundriss einer dreischiffigen Basilika mit zwei Türmen an